

OBAVY Z NEZAMĚŠTNANOSTI SE DÁLE NEZVYŠUJÍ.

Nezaměstnanosti se obávají dvě třetiny ekonomicky aktivních lidí. Tento podíl v posledních dvou letech nijak výrazně neklesá ani neroste. Obavy z nezaměstnanosti jsou častější u méně vzdělaných a kvalifikovaných lidí. Současný systém podpor a sociálních dávek nepovažují za dostatečně motivační k pracovní činnosti více než tři čtvrtiny dotázaných občanů České republiky.

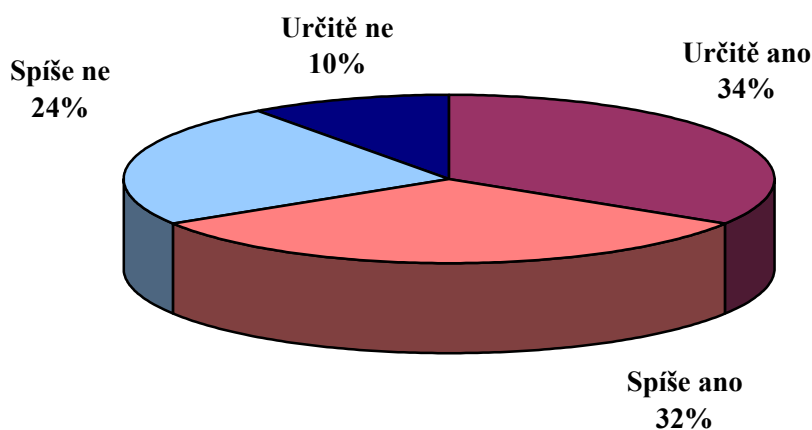
Citovaný výzkum STEM byl proveden na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let ve dnech 28. února až 8. března 2013. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal soubor 1091 respondentů.

Obavy lidí z nezaměstnanosti sleduje STEM dlouhodobě, již od roku 1993. Tyto obavy jsou ovlivněny jak obecnou situací, jejíž hodnocení vychází ze zprostředkovaných zkušeností, tak odrážejí pocit bezprostředního ohrožení u ekonomicky aktivních obyvatel.

Podle aktuálního průzkumu se nezaměstnanosti obávají dvě třetiny občanů v produktivním věku.

„Obáváte se Vy osobně nezaměstnanosti?“

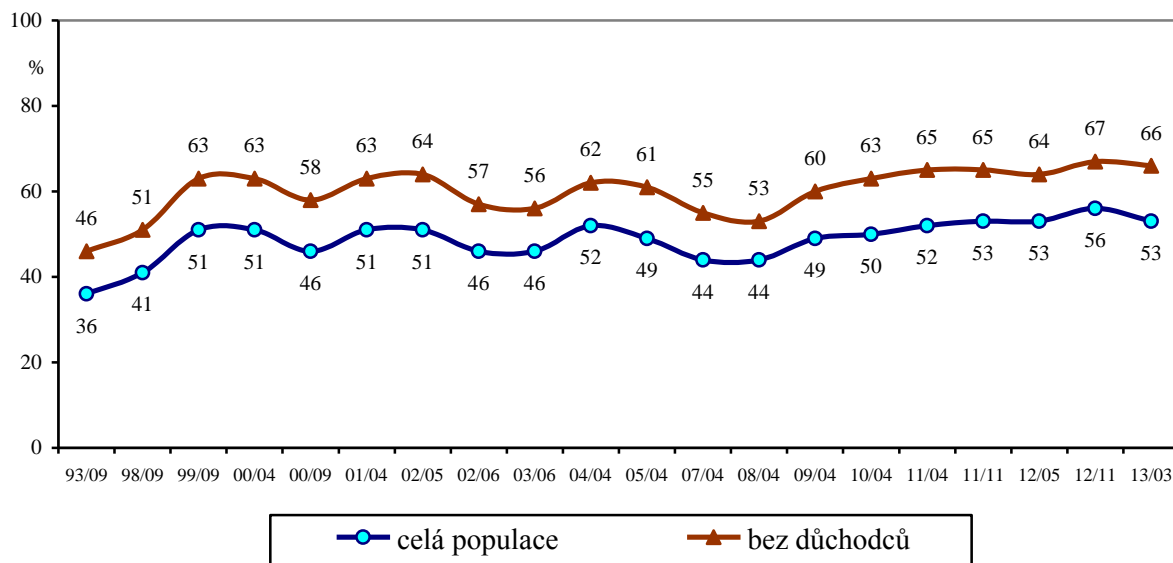
(populace bez důchodců)

Pramen: STEM, Trendy 2013/3, 796 respondentů

Časová řada zachycená v následujícím grafu ukazuje, že míra obav ze ztráty práce je stále na vysoké úrovni, ovšem zatím se dále nezvyšuje. Počátek růstu obav je patrný od roku 2009, kdy se projevila globální ekonomická krize a začala ovlivňovat i situaci v České republice.

„Obáváte se Vy osobně nezaměstnanosti?“
(součet odpovědí „určitě ano“ + „spíše ano“ v %)

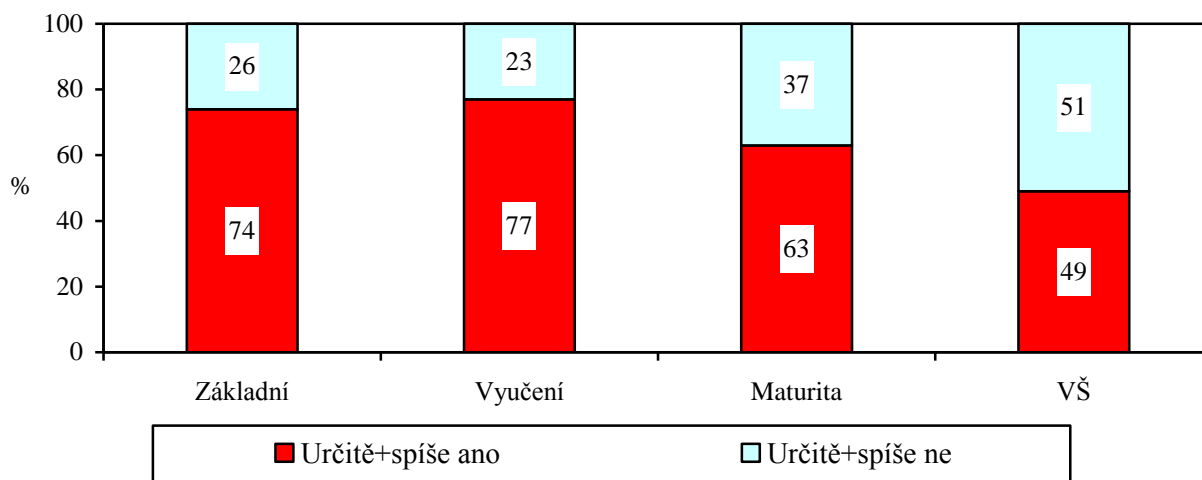

Pramen: STEM, Trendy 1993-2013

Rozdíly v obavách z nezaměstnanosti jsou významné u lidí různého vzdělání a různého pracovního zařazení. Míra obav ze ztráty práce je výrazně vyšší u lidí s nižším vzděláním a u dělnických profesí. Naopak mezi lidmi s vysokoškolským vzděláním a odbornými pracovníky je mírně nadpoloviční většina těch, kteří se ztráty místa neobávají. Obavy z nezaměstnanosti jsou dále poněkud častější mezi ženami (71 %) než mezi muži (62 %).

„Obáváte se Vy osobně nezaměstnanosti?“

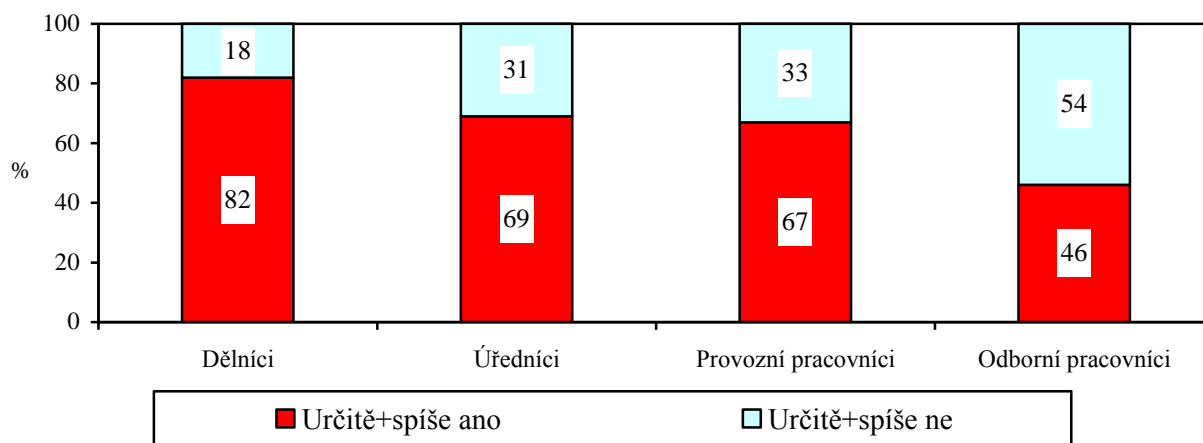
Podle vzdělání

Pramen: STEM, Trendy 2013/3, 796 ekonomicky aktivních respondentů

„Obáváte se Vy osobně nezaměstnanosti?“

Podle zaměstnanecké pozice

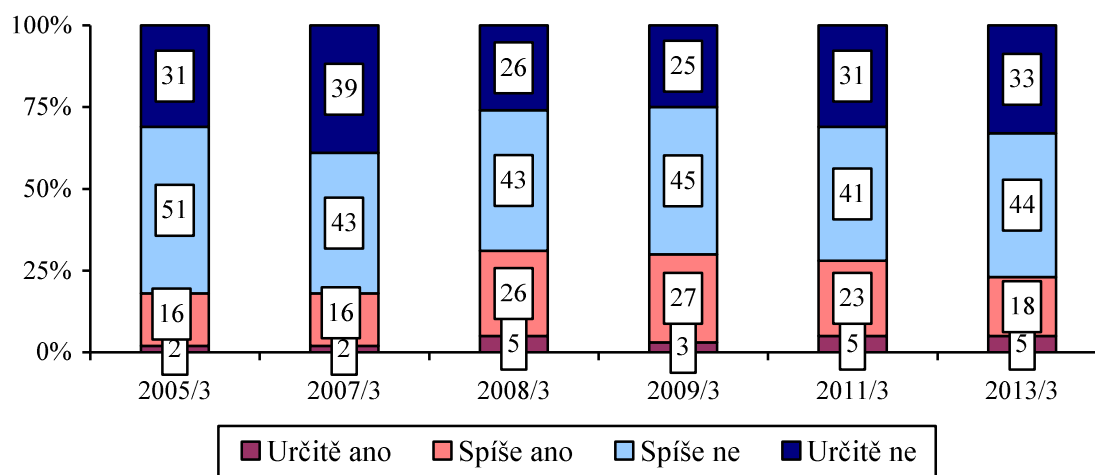

Pramen: STEM, Trendy 2013/3, 547 respondentů-zaměstnanců

Motivace pro hledání práce, resp. setrvání v zaměstnání může být do jisté míry ovlivněna státním systémem sociálních podpor a dávek. V současné době si však pouze necelá čtvrtina občanů myslí, že současný systém podpor dobře motivuje lidi hledat si práci a zajistit si tak dostatečné příjmy výdělečnou činností.

Při pohledu na časovou řadu této otázky je vidět významný zlom, ke kterému došlo mezi roky 2007 a 2008. STEM tehdy zaznamenal výrazné zvýšení procenta lidí, kteří se současného systému podpor a sociálních dávek zastávali (i když jejich podíl nebyl zdaleka většinový). Tato změna velmi pravděpodobně souvisela s reformou veřejných financí a přípravou novely zákona o zaměstnanosti, jejímž cílem bylo právě zvýšení motivace k opětovnému začlenění na trh práce. Aktuální výsledky však ukazují opět zvýšení podílu negativních názorů na motivační efekt státního systému.

„Myslíte si, že současný systém podpor a sociálních dávek dobře motivuje lidi, aby se nevyhýbali práci a snažili se zajistit si dostatečné příjmy výdělečnou činností?“

Pramen: STEM, Trendy 2005/3 - 2013/3